

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΜΕΛΕΤΩΝ

Θεσσαλονίκη,

ΠΡΟΣ: όπως ο Πίνακας Διανομής

Διεύθυνση: Ναυαρίνου 28
Πληροφορίες: Διευθυντής & Δρ.Μ.Ζαρόβαλη
Τηλέφωνο : 2313309550/544
Email: iakpap@eedpmt.ypen.gr
mzaroval@eedpmt.ypen.gr

ΘΕΜΑ: Ενημέρωση εκ της Διεύθυνσης Δασών ΠΕ Θεσσαλονίκης σχετικά με εκτέλεση έργων και εργασιών σε πάρκα και άλση κατόπιν θεώρησης και έγκρισης μελετών αρμοδίως από τη Δασική Υπηρεσία - επικαιροποίηση εγγράφου

Σχετ.

1. Η με αριθμό 133384/6587/10-12-2015 (ΦΕΚ 2828/Β΄) Υπουργική Απόφαση «Προδιαγραφές Σύνταξης των Μελετών Διαχείρισης Πάρκων και αλσών» ως σήμερα ισχύει
2. Το με αρ. 65018/17-2-2025 έγγραφο της Υπηρεσίας μας σχετικού με «Ενημέρωση εκ της Διεύθυνσης Δασών ΠΕ Θεσσαλονίκης σχετικά με κείμενες διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας σε πάρκα και άλση - επικαιροποίηση εγγράφου» προς τους Δήμους της ΠΕ Θεσσαλονίκης

Σε συνέχεια του με αρ. 461395/1-9-2023 -σχετικού με το θέμα- εγγράφου της Υπηρεσίας μας και λαμβάνοντας υπόψη το συνεχές ενδιαφέρον φορέων και πολιτών επί του αντικειμένου, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι -επικαιροποιώντας σύμφωνα με τα σήμερα ισχύοντα:

Σε συνέχεια του ως άνω 2^{ου} σχετικού πρόσφατου εγγράφου μας, και στο πλαίσιο αгаστής και λυσιτελούς συνεργασίας της Δασικής Υπηρεσίας με τους ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, και λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των σχετικών με το θέμα διατάξεων της κείμενης ισχύουσας δασικής νομοθεσίας, η Υπηρεσία μας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της,

- επισημαίνει -στο σύνολο των αποδεκτών της παρούσης- ιδιαίτερας τα διαλαμβανόμενα στο ως άνω έγγραφο τα οποία αφορούν ειδικότερα στην «Εκτέλεση των έργων και των εργασιών σε πάρκα και άλση», όπως αυτά ορίζονται συγκεκριμένα και διακριτά μεταξύ τους ως «ΕΡΓΑ ΣΕ ΠΑΡΚΑ» και «ΕΡΓΑ ΣΕ ΑΛΣΗ» στο άρθρο 3 της 1^{ης} σχετ. ΥΑ, ως σήμερα ισχύει και επιπλέον

- ενημερώνει αυτούς:

α. ότι η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρ. 4 και 6 της ως 1^{ης} σχετ. περί αρμοδίως Θεώρησης και Έγκρισης από τη Δασική Υπηρεσία των εκπονούμενων Διαχειριστικών Μελετών, καθώς και των Μελετών Εφαρμογής/Τεχνικών Εκθέσεων για την υλοποίηση των ανωτέρω έργων/εργασιών σε εκτάσεις που χαρακτηρίζονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ως «πάρκα» και ως «άλση», ως φέροντες άλλο χαρακτηρισμό που περιλαμβάνει την έννοια του «πρασίνου» στις ανωτέρω περιοχές (π.χ. «χώρος πρασίνου», «ελεύθεροι χώροι-αστικό πράσινο», «πράσινο», «κοινόχρηστο πράσινο» και λοιποί παρεμφερείς χαρακτηρισμοί), ως «κοινόχρηστοι χώροι» χωρίς άλλο ιδιαίτερο χαρακτηρισμό

αλλά έχουν αποκτήσει εν τοις πράγμασι χαρακτήρα πάρκου ή άλσους, ως οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου που περιβάλλονται από τον οικιστικό ιστό χωρίς να έχουν ενταχθεί σε σχέδιο πόλης και φέρουν δασική βλάστηση, φυσικώς ή τεχνητώς δημιουργηθείσα ή αποτελούν τμήματα των ανωτέρω εκτάσεων που φέρουν μη δασική βλάστηση, συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του χώρου, υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου, εντάσσονται στις ίδιες ως άνω διατάξεις, και συνεπώς προστατεύονται από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας καθίσταται **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ** και πρέπει να προηγείται της όποιας **δημοπράτησης της κατασκευής/εκτέλεσης** των σχετικών έργων/εργασιών, προκειμένου αυτές να καθίστανται ώριμες. Τέτοιες Μελέτες αφορούν κατά κύριο λόγο σε Μελέτες σχετικές με έργα ανάπλασης -μερικής ή ολικής/ Μελέτες αναπλάσεων παρκών - αλσών και χώρων πρασίνου, Μελέτες για φυτεύσεις, Μελέτες για εγκατάσταση δικτύου φωτισμού-άρδευσης-πυρόσβεσης κλπ, για εγκατάσταση παιδικών χαρών/ πάρκων σκύλων/ πολιτιστικών, ψυχαγωγικών, αθλητικών (π.χ. όργανα άθλησης), εκπαιδευτικών και περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων/ μνημείων κλπ σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις εκτάσεων.

Αυτονοήτως υποχρεωτική καθίσταται η ύπαρξη αρμοδίως θεωρημένης και εγκεκριμένης Μελέτης από τη Δασική Υπηρεσία προκειμένης της **υλοποίησης** οιονδήποτε έργων/εργασιών αυτών στις ως άνω εκτάσεις και πάντα προ της εγκατάστασης στο χώρο (σχετ. η παρ.2 του αρθρ. 5 του Ν.998/1979 και η παρ.2 του άρθρου 58 του νόμου 998/1979 ως σήμερα ισχύει). Κατά τα γνωστά, προηγείται της σχετικής έγκρισης η θετική γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, όπου αυτή απαιτείται για λόγους προστασίας αρχαιοτήτων.

Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της 1^{ης} σχετ. ΥΑ περί ορισμών: «α) Πάρκα είναι οι εντός των σχεδίων των πόλεων και οικιστικών περιοχών κοινόχρηστοι χώροι που έχουν αποτυπωθεί κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό ως πάρκα, καθώς και εκείνοι που φέρουν φυσική ή τεχνητή βλάστηση ή **προορίζονται για την εγκατάσταση βλάστησης**, και έχουν υποστεί ή **θα υποστούν κηποτεχνικές διαμορφώσεις**. β) Άλση είναι οι εντός των σχεδίων των πόλεων και οικιστικών περιοχών κοινόχρηστοι χώροι που έχουν αποτυπωθεί κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό ως άλση, καθώς και εκείνοι που φέρουν φυσική ή τεχνητή βλάστηση ή **προορίζονται για την εγκατάσταση δασικής βλάστησης με ελεύθερη διάταξη, χωρίς κηποτεχνικές διαμορφώσεις στο πλαίσιο της επιδιωκόμενης προσομοίωσης δασικού περιβάλλοντος (π.χ. συστάδας) στις ανωτέρω περιοχές**». Συνεπώς, όλα τα ανωτέρω περί Θεώρησης και Έγκρισης Μελετών αρμοδίως από τη Δασική Υπηρεσία, ισχύουν και στην περίπτωση μελετών ανάπλασης **κοινόχρηστων χώρων που προορίζονται για την εγκατάσταση βλάστησης δηλαδή προορίζονται να μετατραπούν σε πάρκα ή άλση.**

β. ότι αναφορικά με τις διαδικασίες ανάθεσης Εκπόνησης Μελετών(διακηρύξεις μελετών) που αφορούν στις ως άνω εκτάσεις και προκειμένου να αποφεύγονται επιστροφές φακέλων μελετών από τη Δασική Υπηρεσία στο στάδιο εξέτασής τους προς θεώρηση και έγκριση αρμοδίως, παρακαλείσθε όπως διακηρύσσετε την εκπόνηση μελετών επισημαίνοντας σαφώς τόσο το νομικό πλαίσιο προστασίας των υπόψη εκτάσεων, όσο και τις συγκεκριμένες προδιαγραφές σύνταξής τους κατ'εφαρμογή της 1^{ης} σχετ.. Περαιτέρω δε, όπως διασφαλίσετε ότι τηρείται το συγκεκριμένο περιεχόμενο/διάγραμμα ύλης αυτών, όπως ορίζεται στην ως άνω ΥΑ. Ιδιαιτέρως δε όπως τηρείται η υποχρέωση που απορρέει από την αυτή (άρθρο 3) ότι η «**διατιθέμενη σε κάθε περίπτωση επιφάνεια πρασίνου σε πάρκο πρέπει οπωσδήποτε να υπερβαίνει το 80% της επιφάνειας του, και σε άλσος το 90% αυτού**».

Κατά τα διαλαμβανόμενα δε στην ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/48505/387/2021 (ΦΕΚ 2239Β'), σχετικά με το «**Νέο πλαίσιο διενέργειας των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων**» που σχετίζεται με αξιολογικά τεχνικά έργα, **σε αυτά περιλαμβάνονται και οι «..Διαμορφώσεις - αναπλάσεις και σχεδιασμός του αστικού εξοπλισμού ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων και ειδικότερα: σημαντικών πάρκων, αλσών..»** (αρ.2 παρ. 2γ της ως άνω ΥΑ). Στην παρ.3 του αρ. 4 αυτής περί προετοιμασίας διαγωνισμού ορίζεται ότι «3.Στο φάκελο του διαγωνισμού και αναλόγως του είδους αυτού, **περιλαμβάνονται κυρίως τα εξής: .. -Περιγραφή του αντικειμένου του διαγωνισμού και του**

επιδιωκομένου στόχου από την αναθέτουσα αρχή/φορέα. - Οι βασικές κανονιστικές ρυθμίσεις και δεδομένα ως προς το ισχύον πολεοδομικό, ιδιοκτησιακό και ίδιο νομικό πλαίσιο (δάση, αιγιαλός και παραλία, αρχαιολογικοί χώροι), ... καθώς και οι δεσμεύσεις των εκάστοτε αρμοδίων φορέων...». Συνεπώς, οι σχετικές δεσμεύσεις και το νομικό πλαίσιο που διέπει τα πάρκα και άλση απαιτείται να λαμβάνονται εγκαίρως υπόψη από τους υποψηφίους φορείς κατά τον σχεδιασμό των σχετικών προτάσεων προ της κατάθεσής αυτών στη διαγωνιστική διαδικασία. Επιπλέον, στο άρθρο 5 παρ.2ζ αυτής γίνεται μνεία και στις τεχνικές προδιαγραφές παρουσίασης αυτών, οι οποίες στην προκειμένη περίπτωση θα πρέπει να ακολουθούν τις «Προδιαγραφές Σύνταξης των Μελετών Διαχείρισης Πάρκων και αλσών» όπως ορίζονται στην 1^η σχετ. ΥΑ ως ισχύει. Αυτονοήτως απαιτείται και στην περίπτωση αυτή Θεώρηση και Έγκριση από τη Δασική Υπηρεσία των Διαχειριστικών Μελετών, καθώς και των Μελετών Εφαρμογής/Τεχνικών Εκθέσεων που έπονται του διαγωνισμού, προκειμένης της υλοποίησης των προτεινόμενων έργων/εργασιών σε πάρκα και άλση/κοινόχρηστους χώρους πρασίνου κλπ.

γ. ότι κατόπιν της διαδικασίας θεώρησης και Έγκρισης των υπόψη Μελετών αρμοδίως από την Δασική Υπηρεσία, στα οικεία Δασαρχεία ανατίθεται η παρακολούθηση της εφαρμογής των σχετικών Αποφάσεων και αυτά προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες αρμοδιότητάς τους για την εποπτεία των υπόψη έργων και εργασιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρ.5 του Ν.998/1979, όπως συμπληρώθηκε σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρ.1 του Ν.3208/2003.

δ. ότι για τις περιπτώσεις επιτρεπτών επεμβάσεων σε πάρκα και άλση, ήτοι όσες προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 59 του Ν. 998/1979, όπως ισχύει, της παρ. 2 του άρθρου 7 του Π.Δ. 59/2018 και στις διατάξεις των παρ. 1β,1γ, 2α και 2β του άρθρου 20 του Ν. 4067/2012, όπως ισχύει, αυτές υλοποιούνται μετά από έγκριση της Δασικής Υπηρεσίας και συγκεκριμένα μέσω διαφορετικής διαδικασίας και εν προκειμένω κατόπιν χορήγησης έγκρισης επέμβασης αρμοδίως από τη Δασική αρχή κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 45 του ΣΤ΄Κεφαλαίου Ν.998/79, ως σήμερα ισχύει (με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ.4 αυτού) και στην ΥΑ 115973/6088/27-10-2014 (ΦΕΚ 2961Β΄).

ε. ότι για τυχόν προτάσεις περί κοπής και απομάκρυνσης υγιών δένδρων από πάρκα και άλση και από εκτάσεις φέρουσες άλλο χαρακτηρισμό που περιλαμβάνει την έννοια του «πρασίνου» (π.χ. «χώρος πρασίνου», «ελεύθεροι χώροι-αστικό πράσινο», «πράσινο», «κοινόχρηστο πράσινο» κλπ), «κοινόχρηστους χώρους» χωρίς άλλο ιδιαίτερο χαρακτηρισμό που έχουν αποκτήσει εν τοις πράγμασι χαρακτήρα πάρκου ή άλσους εντός εγκεκριμένων έγκυρων σχεδίων πόλεως, κοινόχρηστους χώρους πρασίνου που περιβάλλονται από τον οικιστικό ιστό χωρίς να έχουν ενταχθεί σε σχέδιο πόλης και φέρουν δασική βλάστηση, φυσικώς ή τεχνητώς δημιουργηθείσα, τμήματα των ανωτέρω εκτάσεων που φέρουν μη δασική βλάστηση, συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του χώρου, υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου, καθώς και περιαστικό πράσινο, που κρίνεται ότι πρέπει να απομακρυνθούν για λόγους καλύτερης αρχιτεκτονικής διαρρύθμισης οπωσδήποτε απαιτείται προηγουμένως η σχετική έγκριση του οικείου Δασαρχείου σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρ.6 της σχετ. ΥΑ, ως ισχύει.

Για τις τρέχουσες φυτοτεχνικές περιποιήσεις (κλαδέματα, αποκλαδώσεις δένδρων) στις ως άνω εκτάσεις δεν απαιτείται έγκριση αλλά υποχρεωτικά ενημέρωση της δασικής υπηρεσίας, εφόσον σύμφωνα με το ίδιο ως άνω άρθρο «εάν από την ανωτέρω ενημέρωση ή από το αποτέλεσμα της διαχείρισης κριθεί από τη δασική υπηρεσία ότι βλάπτεται η λειτουργία του πάρκου ως χώρου πρασίνου, τότε λαμβάνονται τα προσήκοντα από τη δασική νομοθεσία διοικητικά και ποινικά μέτρα». Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για δενδροστοιχίες.

Ειδικότερα όμως για τα δέντρα πλατάνου εφαρμόζεται απαράγκλιτα η με αριθ. 4757/123205/25.04.2023 (ΦΕΚ Β΄2842) ΚΥΑ δυνάμει της οποίας απαγορεύεται ρητά η κλάδευση και υλοτομία φυτών πλατάνου (Platanus sp.) χωρίς την αδεία της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας ως μέτρου για τον περιορισμό και την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού (Ceratocystis platani) (σ.σ.ανεξαρτήτως του χώρου όπου αυτά φύονται).

Επίσης, τονίζονται τα οριζόμενα στην με αρ. οικ. 90405/1918/8-5-2006 Εγκύκλιο διαταγή της Δ/σης Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος-Τμήμα Αλλαγής Χρήσης Δασικών Γαιών με θέμα «Επισημάνσεις σχετικά με την υποβάθμιση του δασικού περιβάλλοντος της χώρας κατά την εφαρμογή πολεοδομικών διατάξεων, με παράλληλη καταστρατήγηση διατάξεων της δασικής νομοθεσίας και του Συντάγματος» που αφορά και σε θέματα που άπτονται χώρων πρασίνου, παρκών και αλσών (περίπτωση 5) και οφειλόμενων ενεργειών της Δασικής Υπηρεσίας.

Ως αναφέρεται δε στο 2^ο σχετικό επί του θέματος έγγραφό μας, υπερθεματίζεται το γεγονός ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί άνευ σχετικής αδείας, αυτόβουλη μη επιτρεπτή επέμβαση και ανεπίτρεπτος μεταβολή χρήσης ή φθορά εκτάσεων που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας -ως αυτές αναφέρθηκαν στο σημείο α του παρόντος-, η Δασική Υπηρεσία οφείλει αυτονοήτως και κατά δέσμια υποχρέωσή της να προχωρήσει άμεσα στις προβλεπόμενες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, οφειλόμενες εκ της Διοίκησης ενέργειες ποινικών και διοικητικών κυρώσεων.

Τα Δασαρχεία περιοχής ευθύνης μας παρακαλούνται όπως παρακολουθούν αδιαλείπτως το όλο ζήτημα προς εφαρμογή των οφειλομένων σχετικώς κειμένων διατάξεων.

**Ο Διευθυντής της
Διεύθυνσης Δασών Θεσ/νίκης**

**Δρ. Ιάκωβος Παπαδόπουλος
Δασολόγος με Α΄ Βαθμό**

Πίνακας Διανομής

Δήμοι Π.Ε. Θεσσαλονίκης (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και ΙΡΙΔΑ)

- Γραφεία Δημάρχων και σχετικών με το θέμα Αντιδημάρχων
- Διευθύνσεις Πρασίνου-Περιβάλλοντος ή/και Τεχνικών Υπηρεσιών

1. Δήμος Θεσσαλονίκης
2. Δήμος Αμπελοκήπων-Μενεμένης
3. Δήμος Δέλτα
4. Δήμος Θερμαϊκού
5. Δήμος Θέρμης
6. Δήμος Καλαμαριάς
7. Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου
8. Δήμος Νεάπολης -Συκεών
9. Δήμος Παύλου Μελά
10. Δήμος Πυλαίας - Χορτιάτη
11. Δήμος Χαλκηδόνος
12. Δήμος Ωραιοκάστρου
13. Δήμος Λαγκαδά
14. Δήμος Βόλβης

ΚΟΙΝ.:

1. ΥΠΕΝ ΔΠΔ-ΔΔΕΥ
2. ΕΕΔΠΜΘ
3. Δ/ση Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών ΜΘ/ΕΕΔΠΜΘ
4. Δασαρχεία περιοχής ευθύνης ΠΕ Θεσσαλονίκης (Θεσσαλονίκης, Λαγκαδά και Σταυρού)
5. ΠΚΜ/ Γενική Διεύθυνση Προγραμματισμού και Υποδομών/ Διεύθυνση Τεχνικών Έργων